

2020 Yılında Türkiye'nin Terörizmle Mücadelesi: PKK için Sonun Başlangıcı mı?

2020 Yılında Türkiye'nin Terörizmle Mücadelesi: PKK için Sonun Başlangıcı mı?^[1]

Erol BURAL

2020 yılında Türkiye; başta PKK, DEAŞ, FETÖ ve DHKP-C terör örgütleri olmak üzere çok sayıda terör örgütüyle eş zamanlı olarak mücadele etmiştir. Mart ayından itibaren ortaya çıkan Covid-19 salgını tüm ülkelerde olduğu gibi hayatın her alanında aksaklıklara neden olmasına rağmen terörle mücadeleye aralıksız devam edilmiştir. Bu çalışmanın amacı, Türkiye'nin 2020 yılı içerisindeki terörizmle mücadele faaliyetlerini analiz etmektir. Bu maksatla ihtiyaç duyulan veriler; Milli Savunma Bakanlığının resmi Twitter hesabı (@tcsavunma), İçişleri Bakanlığının aylık basın bilgilendirme toplantıları ve açık kaynak taramasından elde edilmiştir.

Yurt İçinde Terörle Mücadele

PKK terör örgütüyle 2020 yılında yürütülen mücadele kapsamında Türkiye sınırları içerisinde iki önemli operasyon serisi gerçekleştirilmiştir. Bu serilerden birincisi Kapan, ikincisi ise Yıldırım ismi verilen operasyonlardır.

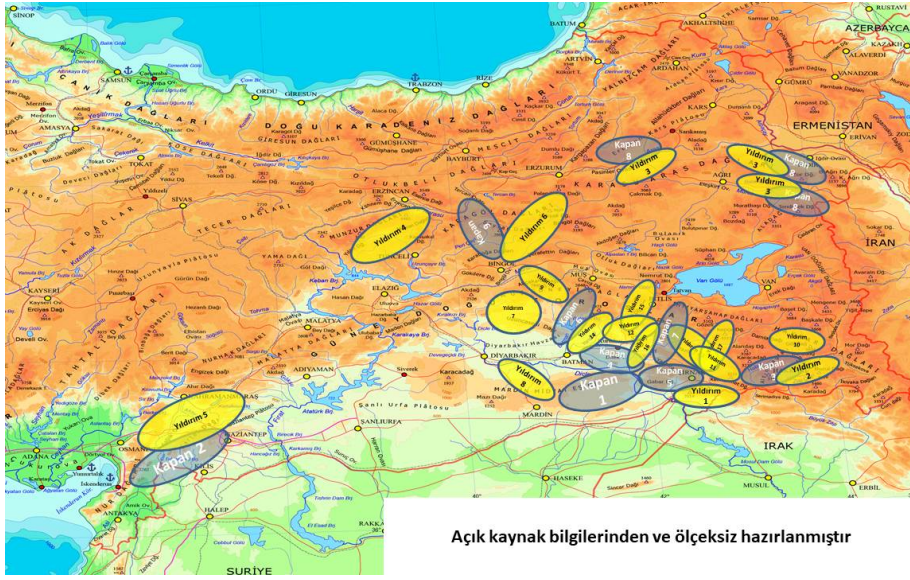
Kapan seri operasyonları çerçevesinde;

- 8 Ocak 2020'de; Mardin-Batman-Şırnak ara hattı bölgesinde Kapan-1 Bağok,
- 9 Ocak 2020'de Hatay-Osmaniye ara hattında Kapan-2 Amanoslar,
- 9 Ocak 2020'de Hakkâri-Van-Şırnak ara hattında Kapan-3 Kavaklı,
- 15 Ocak 2020'de Mardin-Batman-Şırnak ara hattında Kapan-4 Mava,
- 26 Ocak 2020'de Siirt-Şırnak ara hattında Kapan-5 Gabar,
- 09 Şubat 2020'de Diyarbakır-Batman ara Kapan-6 Zori,
- 26 Şubat 2020'de Siirt ve Şırnak ara hattında Kapan-7 Karadağ,
- 12 Mar 2020'de Ağrı-Kars-Iğdır ara hattında Kapan-8 Ağrı Dağı-Çemçe-Madur,
- 21 Mar 2020'de Bingöl'de Kapan-9 Karer operasyonları düzenlenmiştir (Harita 1).

Türk Silahlı Kuvvetlerinin Irak ve Suriye kuzeyinde düzenlediği terörle mücadele operasyonlarıyla eş zamanlı ve koordineli olarak yürütülen Kapan operasyonlarında, toplamda 110 PKK terör örgütü mensubu etkisiz hale getirilmiş, 86 işbirlikçi yakalanmıştır. Kapan operasyonlarında ayrıca 621 sığınak ve mağara imha edilmiş; 24 makineli tüfek, 17 RPG-7 tanksavar silahı, 117 adet AK-47 ve 35 adet M-16 piyade tüfeği, 278 el bombası ele geçirilmiştir. Operasyonlarda 233 el yapımı patlayıcı imha edilmiş, 5.330 kg patlayıcı madde ve 58.025 adet çeşitli çapta mühimmat ele geçirilmiştir.

2020 yılında PKK terör örgütüne yönelik olarak gerçekleştirilen ikinci seri operasyon ise, "Yıldırım" operasyonlarıdır. Yıldırım serisi operasyonlar çerçevesinde;

- 13 Temmuz 2020'de Şırnak'ın Cudi Dağı bölgesinde Yıldırım-1 Cudi,
- 20 Temmuz 2020'de Hakkâri'de Yıldırım-2 Cilo,
- 27 Temmuz 2020'de Ağrı, Iğdır, Kars illerinde Yıldırım-3 Ağrı Dağı,
- 29 Temmuz 2020'de Tunceli'de Yıldırım-4 Munzur-Kutu,
- 12 Ağustos 2020'de Hatay Amanoslar'da Yıldırım-5,
- 19 Ağustos 2020'de Bingöl'de Yıldırım-6 Karacehennem,
- 26 Ağustos 2020'de Diyarbakır'da Yıldırım-7 Lice Narko-Terör,
- 1 Eylül 2020'de Mardin'de Yıldırım-8 Savur,
- 3 Eylül 2020'de Bingöl, Diyarbakır ve Muş ara hattında Yıldırım-9 Şenyayla,
- 8 Eylül 2020'de Van'da Yıldırım-10 Norduz,
- 11 Eylül 2020'de Siirt'te Yıldırım-11 Herekol,
- 18 Eylül 2020'de Bitlis'te Yıldırım-12 Beşkaymak,
- 15 Ekim 2020'de Yıldırım-13 Bestler Dereler,
- 28 Ekim 2020'de Batman ve Diyarbakır kırsalında Yıldırım-14 Zori,
- 14 Kasım 2020'de Bitlis'te Yıldırım-15 Mutki-Sarpkaya,
- 5 Aralık 2020'de Bitlis'te Yıldırım-16 Sehi Ormanları,
- 24 Aralık 2020'de Van'da Yıldırım-17 Besta operasyonları başlatılmıştır (Harita 1).

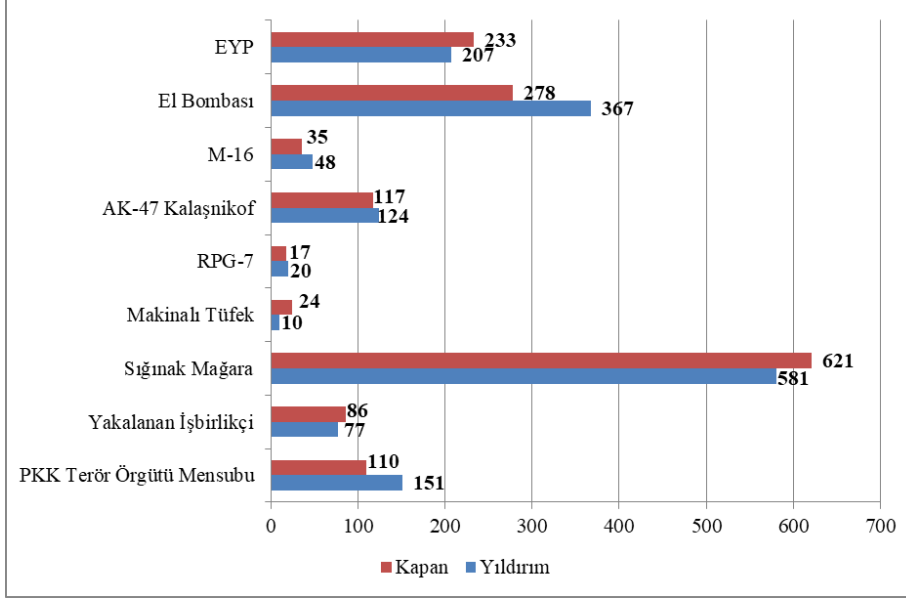

Yıldırım operasyonlarında toplam 151 PKK terör örgütü mensubu etkisiz hale getirilmiş, 77 işbirlikçi yakalanmıştır. Operasyon serisinde 581 sığınak ve mağara imha edilmiş; 1 adet havan, 10 adet makineli tüfek, 20 adet RPG-7 tanksavar silahı, 124 adet AK-47 ve 48 adet M-16 piyade tüfeği, 367 el bombası ele geçirilmiştir. Operasyonlarda 207 el yapımı patlayıcı imha edilmiş, 1.930 kg patlayıcı madde ve 107.713 adet çeşitli çapta mühimmat ele geçirilmiştir.

Terör örgütü PKK'nın finans kaynaklarına yönelik icra edilen Yıldırım 7 Narko-Terör operasyonunda, terör örgütüne ait 17.040 kg esrar ile 36.460.762 kök hint keneviri ele geçirilmiştir. Bu miktar bir operasyonda ele geçirilen en fazla miktarda uyuşturucu ve hammadde olması açısından da önemli görülmektedir.

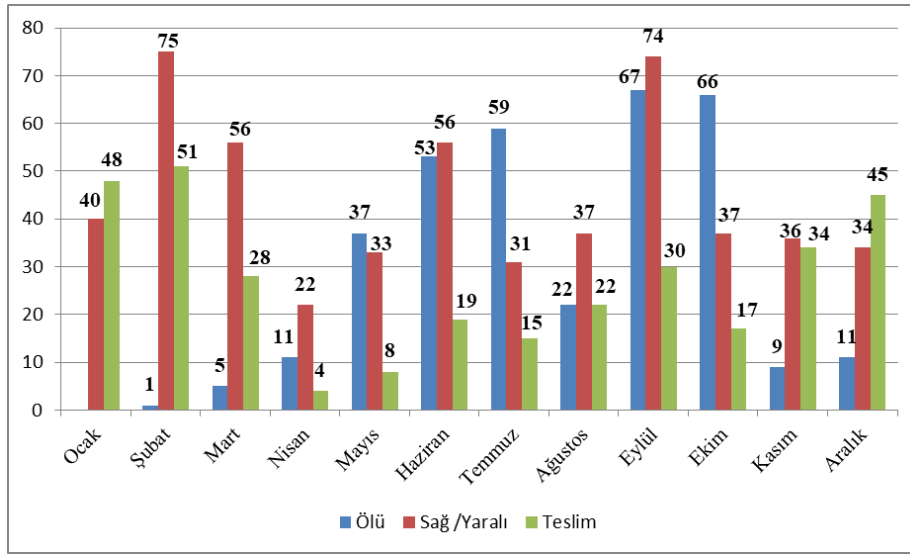
Sonuç olarak Kapan ve Yıldırım operasyonlarında toplamda; 261 PKK terör örgütü mensubu etkisiz hale getirilmiş, 163 işbirlikçi yakalanmıştır. Operasyonlarda 1.202 sığınak ve mağara imha edilmiş; 1 adet havan, 34 adet makineli tüfek, 37 adet RPG-7 tanksavar silahı, 241 adet AK-47 ve 83 adet M-16 piyade tüfeği, 645 el bombası ele geçirilmiştir. Operasyonlarda 440 el yapımı patlayıcı imha edilmiş, 7.260 kg patlayıcı madde ve 165.738 adet çeşitli çapta mühimmat ele geçirilmiştir (Tablo 1).

Tablo 1 - Kapan ve Yıldırım Operasyonlarında Etkisiz Hale Getirilen Terör Örgütü Mensubu ile Ele Geçirilen Malzeme Miktarı

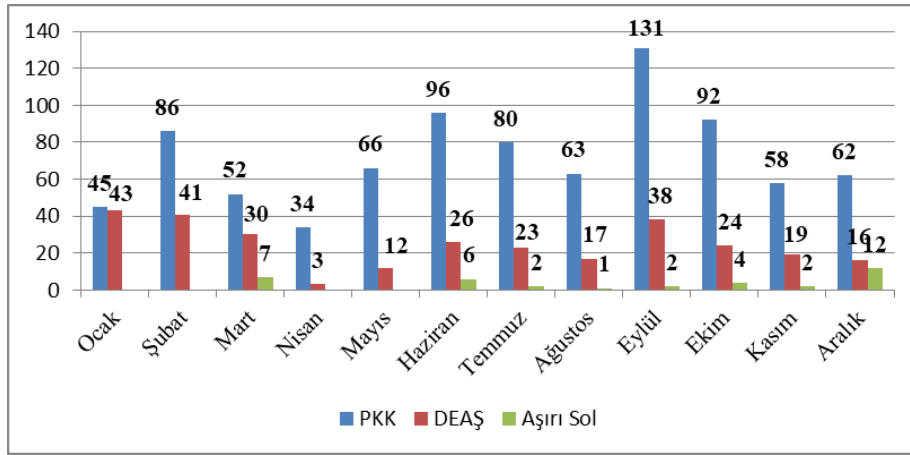
Kapan ve Yıldırım operasyonları da dahil olmak üzere yurt içinde düzenlenen operasyonlar çerçevesinde, 2020 yılı içerisinde İçişleri Bakanlığınca yurt içinde kırsal alanda 86 büyük, 383 orta olmak üzere toplam 110.902 operasyon gerçekleştirilmiştir. Aynı kapsamda şehirlerde ise 18.468 operasyon gerçekleştirilmiştir. **2020 yılında yurt içinde; 341'i ölü, 531'i sağ, 321'i teslim olmak üzere toplam 1.193 terörist etkisiz hale getirilmiştir (Tablo 2).**

Tablo 2 - 2020 Yılında Etkisiz Hale Getirilen Toplam Terörist Miktarı (Aylara Göre)

Etkisiz hale getirilen 1.193 terör örgütü mensubundan 865'i PKK, 292'si DEAŞ ve 36'sının aşırı sol terör örgütlerine mensuptur (Tablo 3).

Tablo 3- 2020 Yılında Etkisiz Hale Getirilenlerin Terör Örgütlerine Göre Dağılımı

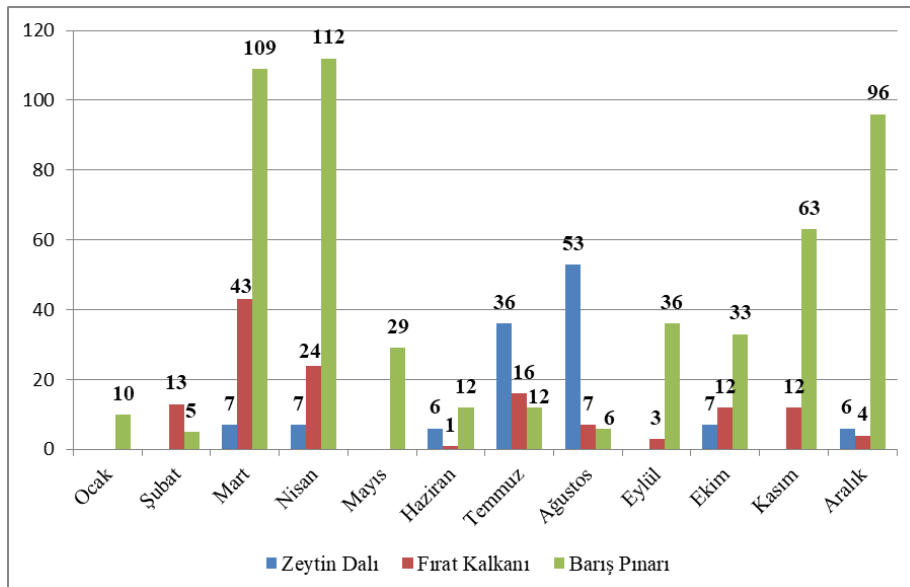
2020 yılında yurt içinde düzenlenen terör operasyonlarında 22.325 kişi gözaltına alınmış, bu şahıslardan 3.603'ü tutuklanmıştır. Operasyonlarda 1.230 sığınak/mağara inşa edilmiş; 1.070 adet çeşitli çapta silah, 1.172 adet el bombası; 32 ton patlayıcı madde, 119.383 adet muhtelif mühimmat ele geçirilmiştir; 644 adet el yapımı patlayıcı bulunarak inşa edilmiştir.

2020 yılı narko terör operasyonları kapsamında 87.127 kg esrar, 13.116 kg eroin, 860 kg kokain, 114.928.338 kök hint keneviri ele geçirilmiştir. Sadece hint kenevirinin yaklaşık değerinin 23 milyar TL olduğu göz önünde bulundurulduğunda PKK terör örgütünün mali kaynaklarına yönelik mücadelenin büyüklüğü daha net anlaşılmaktadır.

Sınır Ötesinde Terörle Mücadele

Milli Savunma Bakanlığının Twitter'dan açıkladığı bilgilere göre; Suriye kuzeyinde, Zeytin Dalı, Fırat Kalkanı ve Barış Pınarı Harekât bölgelerinde PKK terör örgütüne yönelik düzenlenen operasyonlar kapsamında, 2020 yılı içerisinde; 129'u sağ olmak üzere 780 PKK/PYD terör örgütü mensubu etkisiz hale getirilmiştir (Tablo 4). Bu verilere göre Zeytin Dalı Harekât bölgesinde toplam 122 (95'i sağ), Fırat Kalkanı Harekât bölgesinde 135 (16'sı sağ), Barış Pınarı Harekât bölgesinde 523 (18'i sağ) PKK/PYD terör örgütü mensubu etkisiz hale getirilmiştir. Yıl içerisinde ayrıca; Suriye'nin kuzeyindeki PKK/PYD barınma alanlarından kaçan 27 terörist güvenlik güçlerine teslim olmuştur.

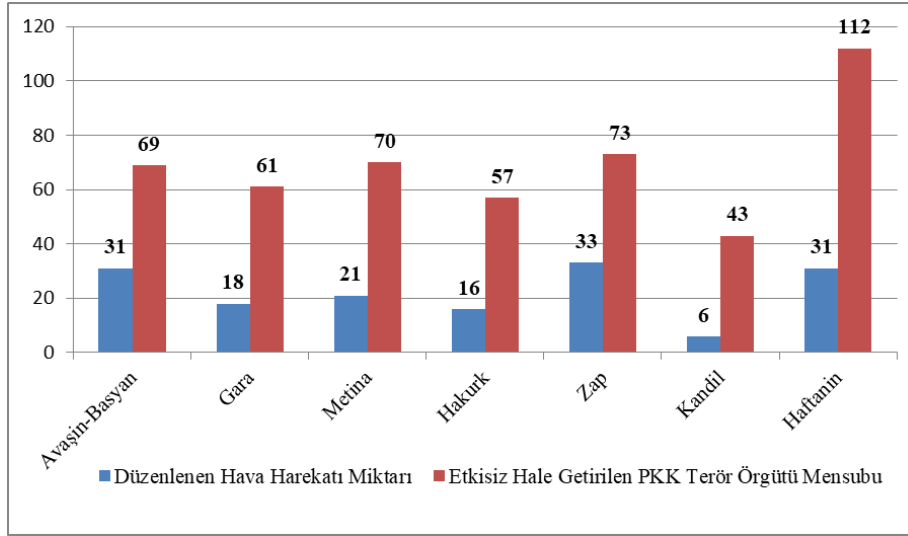
Tablo 4 - Suriye Kuzeyinde Etkisiz Hale Getirilen PKK/PYD Terörist Miktarı

2020 yılı içerisinde Irak'ın kuzeyinde gerçekleştirilen en önemli operasyon, 14 Haziran 2020'de Pençe-Kartal hava harekâtıyla başlayan ve Eylül ayında tamamlandığı açıklanan Pençe-Kaplan harekâtıdır. Pençe-Kaplan harekâtı kapsamında, Ekim 2020'ye kadar 120 PKK terör örgütü mensubu etkisiz hale getirilmiş, operasyon başarıyla tamamlanmıştır.

Yine Milli Savunma Bakanlığı Twitter hesabında duyurulan bilgilere göre; 2020 yılı içerisinde, Irak'ın kuzeyindeki PKK terör örgütü barınma alanlarından; Avasın Basyan'a 31, Gara'ya 18, Metina'ya 21, Hakurk'a 16, Zap'a 33, Kandil'e 6, Haftanın'e 31 ayrı hava harekâtı olmak üzere toplam 156 hava harekâtı düzenlenmiştir. Düzenlenen 156 hava harekâtında toplam 485 terör örgütü mensubu etkisiz hale getirilmiştir (Tablo 5). Yıl içerisinde ayrıca Irak'ın kuzeyinden PKK terör örgütünden kaçan 23 terörist Silopi'de teslim olmuştur. Yine Milli Savunma Bakanlığına Fetullahçı Terör Örgütü FETÖ ile mücadele kapsamında 15 Temmuz 2016'dan bugüne toplam 20.833 personelin işiğinin kesildiği açıklanmıştır.

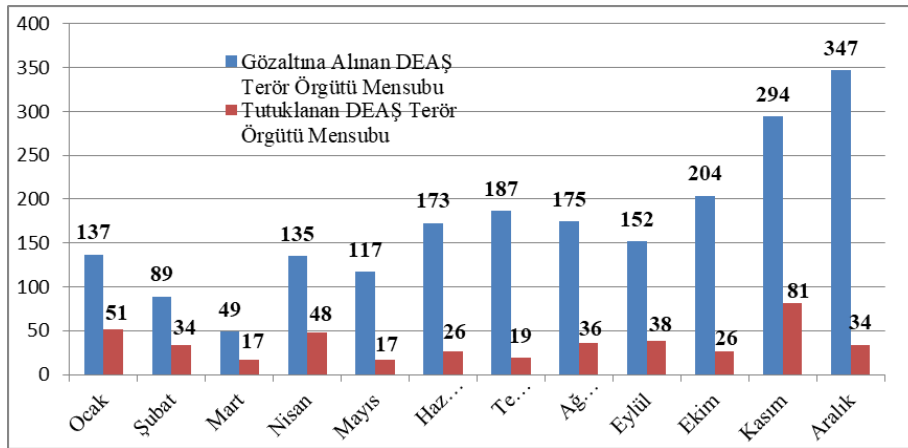
Tablo 5 – Irak'ın Kuzeyine Düzenlenen Hava Harekâtı ve Etkisiz Hale Getirilen Terörist Miktarı

Yurtiçinde ve sınır ötesinde düzenlenen operasyonlara ait veriler bir arada değerlendirildiğinde; 2020 yılı içerisinde toplamda 2.611 teröristin etkisiz hale getirilmiştir[2].

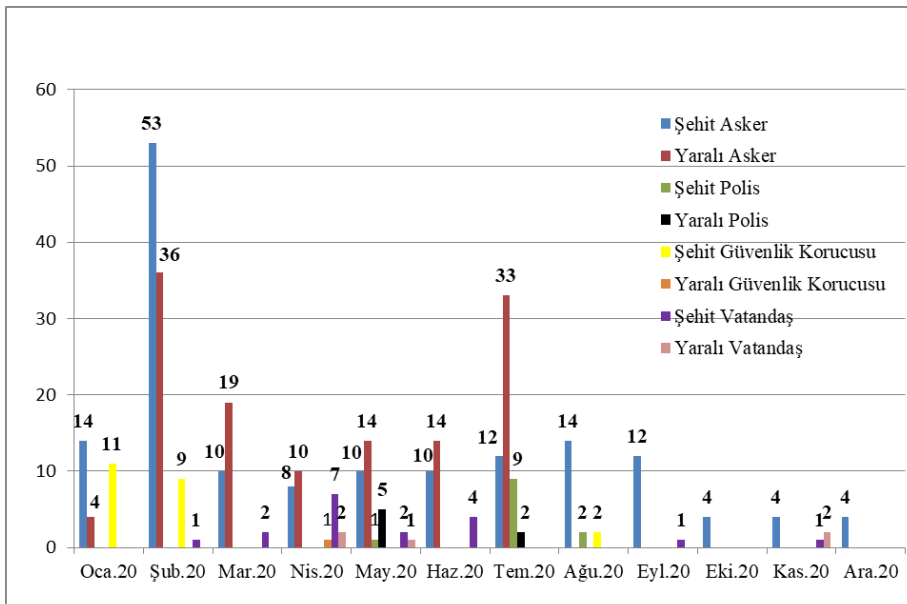
DEAŞ terör örgütüyle mücadelede yurtiçinde düzenlenen operasyonlarda toplam 2.059 kişinin gözaltına alındığı, bu kişilerin 427'sini[3] ise tutuklandığı görülmektedir (Tablo 6).

Tablo 6 - 2020 Yılında DEAŞ Terör Örgütüne Yönelik Operasyonlar

Açık kaynaklardan elde edilen verilere göre 2020 yılında 155 askerimiz, 12 polisimiz, 22 güvenlik korucumuz ile 18 vatandaşımız şehit olmuştur (Tablo 7).

Tablo 7 – 2020 Yılı Şehit Yaralı Durumu

Değerlendirme ve Sonuç

PKK terör örgütüyle mücadele kapsamında, 1984 yılından bugüne PKK'nın kırsal alanda en büyük oranda minimize edildiği dönemi yaşadığımız görülmektedir. Özellikle kırsal alanda alınan güvenlik tedbirleriyle PKK terör örgütü alanda hareket edemez, lojistiğini dahi sağlayamaz hale gelmiştir. Güvenlik güçleri kırsal alanda kontrolü sağlamıştır. Hem insana hem de hem de teknolojiye dayalı tedbirlerle alanda ayak basılmamış yer kalmamış, operasyonların kesintisiz devam ettirilmesiyle terör örgütü kiş ve yaz işlenmesi gibi taktikleri terk etmekte zorunda kalmıştır.

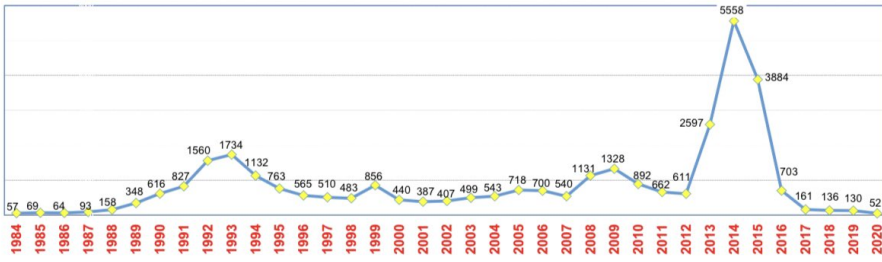
Yurt içinde seri şekilde, coğrafi olarak bir biri üzerine bindirilmiş, zaman olarak kesintisiz düzenlenen Kapan, Yıldırım operasyonlarıyla terör örgütü mensupları alan değiştiremez, operasyondan kaçamaz hale gelmiştir. Terör örgütü üzerinde tesis edilen sürekli baskı nedeniyle terör örgütü mensupları birbirleri ile iletişime geçememiş, kendileri için gerekli koordinasyonu sağlayamamıştır.

PKK'nın halk desteğini büyük oranda yitirdiğine yönelik sahadan gelen emareler de mevcuttur. Terörün yoğun olarak görüldüğü bölgelerde vatandaşlar, terörün yarattığı olumsuzluklardan yorgun düşmüş, bölgeye huzurun gelmesinden duydukları memnuniyeti ifade eder hale gelmişlerdir. Bu durumun en önemli ifadelerinden birisi evlatlarını PKK'dan kurtarmak için bir araya gelen Diyarbakır Anneleridir. Bir diğer emare ise yıl içerisinde terör örgütünden kaçan 243 teröristin ikna yoluyla teslim olmasıdır. Toplum artık terör örgütüne karşı duruşunu açıkça ortaya koymaya başlamış, terör örgütüne katılanlar kendi istekleriyle örgütten ayrılmak için çaba sarfeder hale gelmiştir.

PKK terör örgütünün yurt içindeki terörist sayısı 2017'de 2 bin 475-2 bin 780 civarında iken bu sayı 2018'de 755-876 aralığına, 2019'da 500 teröristin altına, 2020'de ise 320'nin altına kadar düşmüştür. Bu mevcut PKK terör örgütünün kırsal alandaki düşük mevcududur. Örgüte katılım da 1984'den bugüne en düşük seviyede kalmıştır. 2014 yılında terör örgütüne katılım sayısı 5.558, 2015 yılında 3.884, 2016'da 703, 2017 yılında 161, 2018 yılında 136, 2019'da 130 iken 2020'de 52 kişidir[4] (Tablo 8). Terör örgütünün var olması için gerekli insan kaynağının giderek azalan bir hale gelmesi terör örgütünün faaliyetlerini kısıtlamakta büyük bir etki göstermiştir.

Tablo 8 – Yıllara Göre PKK Terör Örgütüne Katılım

1984-2020 Yılları Arasındaki BTÖ'ne Katılım Durumu

Terörle mücadelede başarıyı getiren hususlardan birisi de yurtiçi ve yurtdışı sorumluluklarının belirginleşmeye başlamasıdır. PKK terör örgütü ile mücadelede yurt içi ve yurtdışı mücadele sorumluluğunun ayrılmaya başlaması, İçişleri Bakanlığına bağlı kolluk kuvvetlerinin yurt içinde terörle mücadelede Milli Savunma Bakanlığına bağlı askeri kuvvetlerin sınır ötesindeki operasyonlara yoğunlaşması mücadelenin daha etkin yürütülebilmesini sağlamıştır.

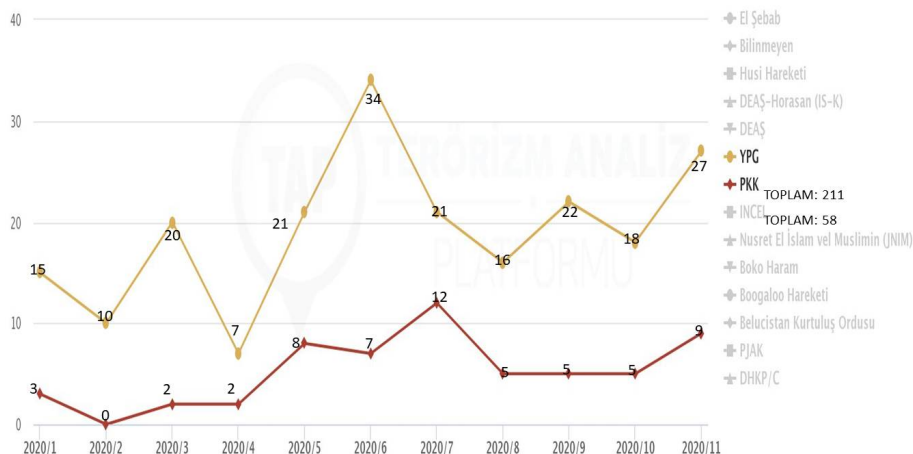
Ayrıca 2016 sonrasında Milli İstihbarat Teşkilatı, Milli Savunma Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı arasındaki istihbarat paylaşımı ve koordinasyonunun artması da mücadelenin etkinliğini artırmıştır. Harekât alanının insansız hava araçlarıyla kesintisiz olarak gözetilmesi, istihbarata dayalı operasyonların silahlı insansız hava araçlarıyla desteklenmesi neticesinde PKK terör örgütü kırsal alanda hareketsiz kalmaya zorlanmış, hareketlendiği anda etkisiz hale getirilmiştir.

2020 yılı içerisinde 9'u terörden arananlar listesini kırmızı kategorisinde yer alan 104 PKK terör örgütü mensubunun etkisiz hale getirilmesi de terörle mücadelede büyük bir anlam ifade etmektedir. Terörizmle mücadelede çok boyutlu ve kapsamlı bir mücadele yöntemi içerisinde önemli bir yer tutan lider kadrolara yönelik operasyonlar sayesinde örgütün komuta yapısı sekteye uğratılmış, karar alma mekanizmaları zedelenmiştir. 2021 yılından itibaren PKK'nın lider kadro teröristleri içerisinde ilk olarak içerisinde sayılabileceklerin hedef alınması mücadeleyi daha ileri bir boyuta taşıyacaktır.

2020 yılı verileri ve mücadelede elde edilen başarıyı bütüncül olarak değerlendirildiğinde PKK için Türkiye'de sonun başlangıcı gelmiştir. Bununla birlikte elde edilen bu başarının her alanda korunması da en büyük gerekliliktir. Kırsal alanda yenilen PKK mutlaka eylemlerini başka bir alana ve boyuta taşımaya çalışacaktır. Bu aşamada akla ilk gelen husus kırsalda hareket dahi edemez hale gelen PKK'nın şehirlerdeki varlığının mutlaka sonlandırılmasıdır. Her ne kadar örgüt tarafından her zamanki gibi rakamları ve içeriği abartılsa da terör örgütü tarafından 2020 bahar ve yaz aylarında düzenlenen sabotaj ve yangın türü eylemlerin planlayıcılarına yönelik istihbarat gayretleri artırılmalı, gençlik yapılanması ortadan kaldırılmalıdır. PKK'nın etnik temeldeki fikirlerinin halen hayatta olduğu, bu fikirler etrafında gençleri zehirleyebildiği unutulmamalı, gençlerin bu fikirlerden etkilenmemesi için gereken tedbirler alınmalıdır.

2020 yılı terör saldırı miktarları verilerine[5] göre; yılın 11 ayında PKK tarafından toplam 58, PYD tarafından ise 211 terör saldırısı düzenlendiği görülmektedir (Tablo 9). PKK terör örgütünün aylık terör eylemi ortalamasının yaklaşık 5 eylem, PYD'nin ise yaklaşık 19 olması, Suriye kuzeyindeki eylem sayısının Türkiye'ye oranla yaklaşık 4 kat daha fazla olduğunu ortaya koymaktadır. PKK terör örgütünün günümüzdeki önceliği Suriye kuzeyindeki varlığını meşrulaştırmak, bu bölgede özerk bir yönetim ilan etmektir. Türkiye'de PKK terör örgütüyle mücadelede görülen olumlu gelişmelerle birlikte Suriye'de PKK'nın eleman sayısının sürekli olarak arttığı da gözden kaçırılmamalıdır. Suriye'de gerek zorla PKK terör örgütüne katılan, gerek kendi isteği ile katılan, gerekse Türkiye ve Irak'tan aktarılan terör örgütü elemanlarının sayısının onbinlerle ifade edildiği, esas tehdidin Suriye'ye kaydığı, tehdiye yönelik tedbirlerin de bu yönde alınması gerektiği değerlendirilmektedir. Türkiye'de sonu gelen PKK'nın ardından Suriye'de PKK ile mücadele güvenlik gündeminin en ön sıralardaki yerini korumalıdır.

Tablo 9 – PKK ve PYD Terör Örgütü Terör Saldırıları Miktarı

Suriye kuzeyinde kabuk değiştirmeye ve meşrulaşmaya gayret ettiği, bazı ülkelerin nezdinde bunu sağlayabildiği de akıldan tutulmalıdır. PKK'nın Suriye'de meşrulaşmasını önlemek, örgütün gerçek yüzünü ortaya koyabilecek diplomatik ve psikolojik önlemler artırılmalı, bu konuda özellikle sosyal medya araçları etkin olarak kullanılmalıdır.

PKK terör örgütüyle mücadele konusunda bir diğer husus da terör örgütünün geliştirdiği yeni taktik ve teknikler konusudur. 2020 yılı Ekim ayında Amanoslar bölgesinde düzenlenen operasyonlarda ortaya çıktığı üzere teröristlerin Suriye kuzeyinden bu bölgeye paramotor ile iki kez geçiş yaptığı anlaşılmıştır. Öğrenen örgütler kapsamında ele alınan PKK terör örgütünün her türlü gelişme ve fırsatı değerlendirme yeteneği göz önünde bulundurularak, PKK'nın yeni teknik ve taktiklerine yönelik istihbarat gayretlerinin artırılması gerekmektedir.

Irak'ın kuzeyinde PKK ile mücadelede elde edilen başarılar konsolide edilmeli, Irak sınır hattının fiziki güvenliği gelişen teknolojik şartlara uygun olarak sağlanmalıdır. Ayrıca PKK terör örgütüyle mücadele kapsamında Irak Merkezi Hükümeti ile başlatılan iş birliği sürdürülmeli, Türkiye Irak sınır hattının Irak tarafından kontrolünün sağlanması amacıyla Irak makamlarının kapasite inşasına yardımcı olunmalıdır.

Yurtiçinde DEAŞ terör örgütüyle mücadeleye ilişkin veriler de dikkat çekicidir. 2020 yılı içerisinde 2000'e yakın şüphelinin gözaltına alınması, DEAŞ'ın üst düzey yöneticilerinin ve akrabalarının Türkiye'de yakalanması DEAŞ tehdidinin boyutunu gözler önüne sermektedir. Ayrıca Osmaniye'den İstanbul'a, Çorum'dan Trabzon'a kadar ülke coğrafyasının hemen hemen her yerine yayılmış DEAŞ varlığının söz konusu olduğu, yıl içerisinde geliştirilen operasyonlardan anlaşılmaktadır. Türkiye'de yakalanan DEAŞ'lıların önemli bir kısmını yabancıların oluşturduğundan da yola çıkarak, Türkiye'deki yabancıların kayıt altına alınması, takibi ve kontrolüne yönelik sistemlerin ve kuralların geliştirilmesi gerektiği de ortaya çıkmaktadır. Bununla birlikte DEAŞ ve DEAŞ benzeri din motifli örgütlere yönelik olarak Diyanet İşleri Başkanlığınca karşı tedbirler geliştirilmesi de gerekmektedir.

Sonuç olarak; 2020 yılında teröristle mücadelenin etkin bir şekilde yürütüldüğü, TSK ve kolluk kuvvetlerinin birçok terör örgütüne karşı eş zamanlı olarak hem yurt içinde hem de yurt dışında büyük başarılar elde ettiği değerlendirilmektedir. Sahada güvenlik alanında kazanılan başarılar terörizmle mücadelenin diğer boyutlarına da yansıtılmalı, 2021 yılından itibaren terörün psikolojik, sosyo-kültürel, ideolojik boyutlarıyla mücadele kapsamında daha geniş kapsamlı araştırma ve çalışmalar yapılmalı, yurt içinde PKK terör örgütüne desteğin azaldığı değerlendirilen bu dönemden istifade ile terör örgütü faaliyetlerini sonlandıracak eylem planları hazırlanmalıdır.

2020 yılı içerisinde gerçekleştirilen bir yıllık terörizmle mücadele operasyonları değerlendirilirken, bu mücadelede önemli görevler alan TSK mensupları ve kolluk kuvvetlerinin yıl içerisinde ne tür zorluklar yaşadıklarını, kahramanlıklarını, fedakârlıklarını da dile getirmek gerekiyor. Bu vesile ile terörle mücadelede şehit olan tüm asker, polis, güvenlik korucusu ve vatandaşlarımızı bir kez daha rahmetle anar, gazilerimize acil şifalar dilerim.

[1] Atıf için: Bural, E. (2020). *2020 Yılında Türkiye'nin Terörizmle Mücadelesi: PKK için Sonun Başlangıcı mı?* Erişim adresi: <https://www.teram.org/Icerik/2020-yilinda-turkiye-nin-terorizmle-mucadelesi-pkk-icin-sonun-baslangici-mi-110>

[2] Millî Savunma Bakanlığı, 30 Aralık tarihinde, 2020 yılı içerisinde toplam 3.646 teröristin etkisiz hale getirildiğini açıklamıştır. Okuduğunuz araştırma kapsamındaki veriler açık kaynaklardan elde edildiğinden, devletin resmi kurumlarının elindeki verilerle farklılık gösterebilmektedir.

[3] DEAŞ'la mücadeleye ilişkin veriler Anadolu Ajansının aylık veri sunan haberlerinden derlenmiştir.

[4] Kaynak: <https://twitter.com/suleymansoylu/status/1345292049789181952/photo/1>

[5] Terör örgütü saldırılarına ilişkin veriler Terörizm Analiz Platformundan (<https://tap-data.com/>) alınmıştır.

Erol Başaran BURAL